

Rozhodování o volbě střední školy:

Devátáci měsíc před podáním přihlášek na střední školy

Studie Než zazvoní

28. ledna 2020

Studie o výběru střední školy

Tento dokument je veřejnou součástí širší dlouhodobé studie Než zazvoní, která mapuje proces rozhodování o výběru školy u žáků osmých a devátých tříd. Výsledky studie by měly sloužit především vedoucím pracovníkům středních škol k tomu, aby činili zodpovědná a efektivní rozhodnutí a výchovným poradcům základních škol pro zlepšení obrazu o žákovských preferencích. Posláním Než zazvoní je jim v tom pomáhat.

Hlavní zjištění

- 📍 **Na začátku roku 2020 má o svém budoucím směřování téměř jasno 79,5 % devátáků. Naopak 18,3 % žáků se stále ještě hledá – míří určitým směrem, ale připouští, že se ještě před podáním přihlášky může leccos změnit.** Do termínu podání přihlášek zbývá měsíc, který může s daty opět zahýbat – některé školy mohou žáky ztratit, jiné zase získat.
- 📍 **Více než polovina respondentů (55,3 %) plánuje studium na některé ze středních odborných škol, 18,7 % žáků plánuje jít po základní škole na odborné učiliště.** Na gymnázium chce studovat 17,1 % dotazovaných.
- 📍 **Devátáci mají nejčastěji vybrány dvě školy (53,3 %), na které podají své přihlášky. Čtvrtina dotazovaných pak stále zvažuje více jak 2 školy.** Reálně tak mají školy stále šanci přetáhnout na svou stranu některé zájemce.
- 📍 **Téměř dvě třetiny dotazovaných devátáků si chtějí podat přihlášky jen na maturitní obory, naopak 19,1 % respondentů má v plánu podat přihlášku přímo na učiliště.** Pouze 10,8 % devátáků chce podat jednu přihlášku na učební obor a jednu na maturitní obor.
- 📍 **Podle devátáků je nejdůležitější kvalitou střední školy především dobrý přístup k žákům – ten je důležitý pro více než 1200 z nich.** Současně však na škole hledají především dobrý třídní kolektiv, kvalitní výuku a spravedlivé učitele. Moderní vybavení, úspěšnost u závěrečných zkoušek nebo u přijímacích zkoušek jsou pro devátáky taktéž důležité, avšak nejsou zcela nezbytné.
- 📍 **Naopak téměř 1100 žáků by odradilo, kdyby škola neměla k žákům vstřícný přístup. Za závažný důvod k tomu, aby na školu nepodali přihlášku považují žáci také nespravedlivé učitele a nekvalitní výuku.** Důvody, které školu nijak nediskvalifikují z rozhodování jsou naopak špatné jídlo v jídelně, špatný stav budovy nebo nemoderní vybavení. Žákům nevdá ani nízká úspěšnost u závěrečných zkoušek nebo u přijímaček na VŠ
- 📍 **Na dni otevřených dveří některé střední školy v tomto školním roce bylo 82,1 % devátáků. Dva a více dnů otevřených dveří navštívilo 63,9 % dotazovaných.** Devátákům se nejvíce na DOD líbila možnost poznat učitele a žáky, podívat se do prostor školy a zjistit více o přijímacím řízení.
- 📍 **O e-mailovou adresu bylo na dnech otevřených dveří požádáno 36,5 % dotazovaných, telefonní číslo škola po žácích chtěla v 26,8 % případech.** Oproti minulému roku se jedná o zlepšení ze strany škol, přesto se však většina středních škol o navázání dlouhodobějšího vztahu se zájemci o studium nesnaží.
- 📍 **69,3 % dotazovaných, kteří škole na DOD sdělili své kontaktní informace, nebylo následně žádným způsobem kontaktováno.** Přestože si školy dají práci se sběrem kontaktů, neúročí své snažení ve follow-up aktivitách.

- 📍 **82,2 % dotazovaných by mělo zájem dostávat novinky o dění ve škole, 52,7 % respondentů by pak chtělo dostávat informace do své e-mailové schránky, 19,8 % respondentů zprávou na sociální síti (Facebooku).** Školy by měly této příležitosti využít a začít s follow-up doprovodnými aktivitami ihned po dnech otevřených dveří.
- 📍 **Zatímco průměrný dospělý Čech využívá k přístupu na webové stránky primárně notebook či stolní počítač, devátáci v 80 % případů na internetu surfují na chytrém telefonu.** Notebook či PC používají žáci devátých tříd nejčastěji pouze v 17,7 % případů, tablet pak v 1,6 % případů.
- 📍 **Nejpoužívanější sociální sítí není pro devátáky Facebook, ale Instagram, na kterém má profil 92,5 % respondentů.** Facebook, který měl v minulosti dominantní roli, využívá 86,9 % dotazovaných. Na vzestup je také sociální síť TikTok, který využívá 44,5 % respondentů. Školy by na sociálních sítích (a především Instagramu) neměly chybět – jedná se o velice efektivní a levný nástroj pro propagaci a komunikaci s žáky i uchazeči.
- 📍 **Přestože již většina středních škol působí na některé ze sociálních sítí, jejich profily sleduje pouze 29,2 % dotazovaných.** Důvodem je situace, kdy devátáci buď vůbec neví, že jejich vybraná škola má na nějaký profil na sociální síti. Školy by tak měly dbát především na správnou propagaci své školy na sociálních sítích i vůči uchazečům.
- 📍 **Pokud již devátáci stránku školy na sociální síti sledují, oceňují obsah, který škola na sociální síť vkládá.** Pro 90,7 % žáků jsou informace a obsah, které jejich vybraná střední škola sdílí na sociální síti, zajímavé.

Metodika

Studie byla provedena formou on-line dotazování žáků devátých ročníků. Participace na průzkumu byla nabídnuta náhodně vybraným základním školám z celé České republiky. Výsledný vzorek po očištění dat činil 1683 respondentů. Do analýzy jsou zahrnuti pouze ti respondenti, kteří plánují podat alespoň jednu přihlášku na střední školu nebo učiliště. Odpovědi ostatních nejsou relevantní cílům výzkumu, jelikož se rozhodli pracovat či zodpověděli jen málo nebo žádné otázky.

Mezi respondenty bylo 50,8 % dívek a 49,2 % chlapců.

Sběr dat proběhl v období od 6. do 24. ledna 2020.

Kontakt

Studii vypracovalo Než zazvoní, s.r.o., které se věnuje poradenství základním a středním školám.

Mgr. Ing. Richard Malovič, Ing. Mgr. Petr Soukeník, Mgr. Karel Komínek, Bc. Aneta Košíková

info@nezzazvoni.cz

www.nezzazvoni.cz

Kontakt pro média

Bc. Aneta Košíková

kosikova@nezzazvoni.cz

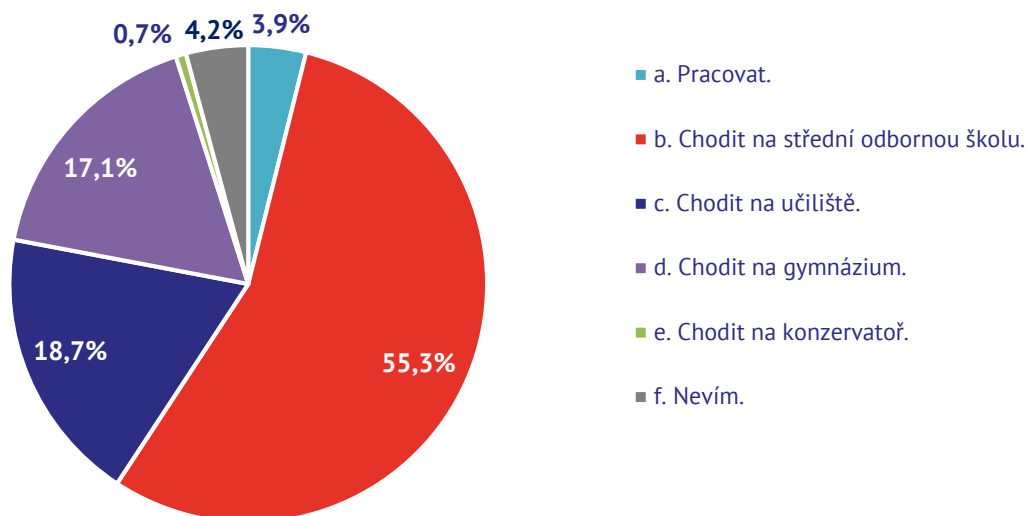
733 778 256

Obecně k rozhodování o volbě školy

Drtivá většina (96,3 %) dotazovaných devětááků plánuje po dokončení povinné školní docházky pokračovat ve studiu na střední škole. Více než polovina respondentů (55,3 %) plánuje studium na některé ze středních odborných škol, 18,7 % žáků bych plánuje jít po základní škole na odborné učiliště. Na gymnáziu chce dle svých slov studovat 17,1 % dotazovaných. Stále nerozhodnutých je již pouze 3,9 % žáků.

1) Co plánuješ dělat po ukončení základní školy?

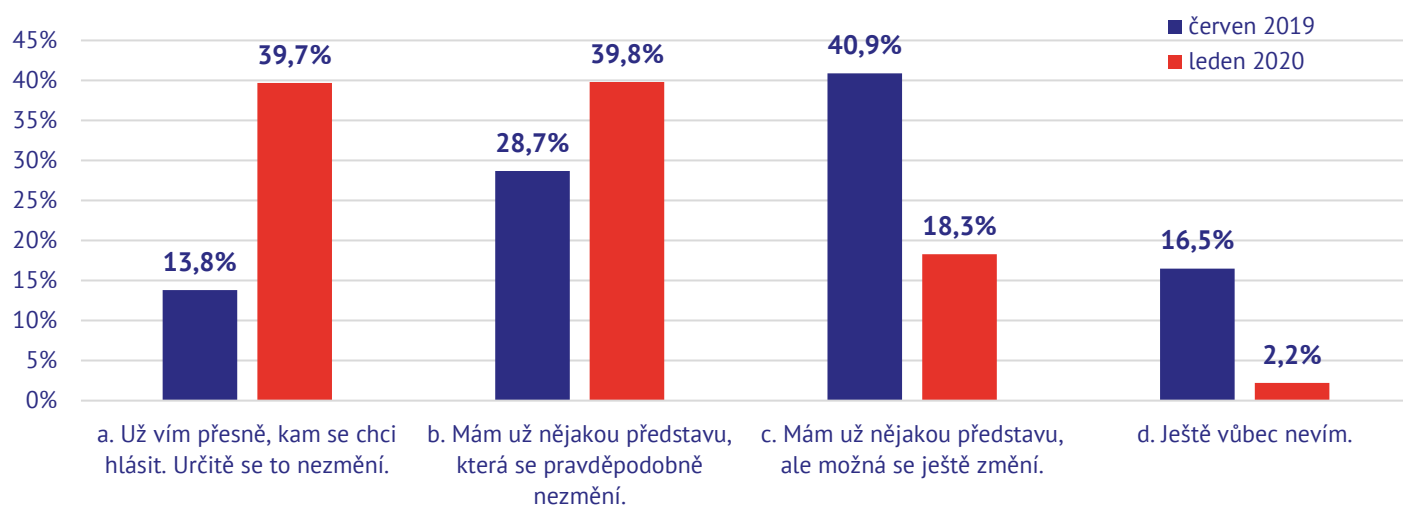
N = 1683

Devětááci mají měsíc před odevzdáním přihlášek o svém budoucím směřování jasně již v 79,5 % případech, 39,7 % z nich je pevně rozhodnuto o volbě školy a 39,8 % má o své budoucí škole představu, která se pravděpodobně nezmění. Naopak 18,3 % žáků se stále ještě hledá – míří určitým směrem, ale připouští, že se ještě před podáním přihlášky může změnit.

2) Víš už, kam si budeš podávat přihlášky?

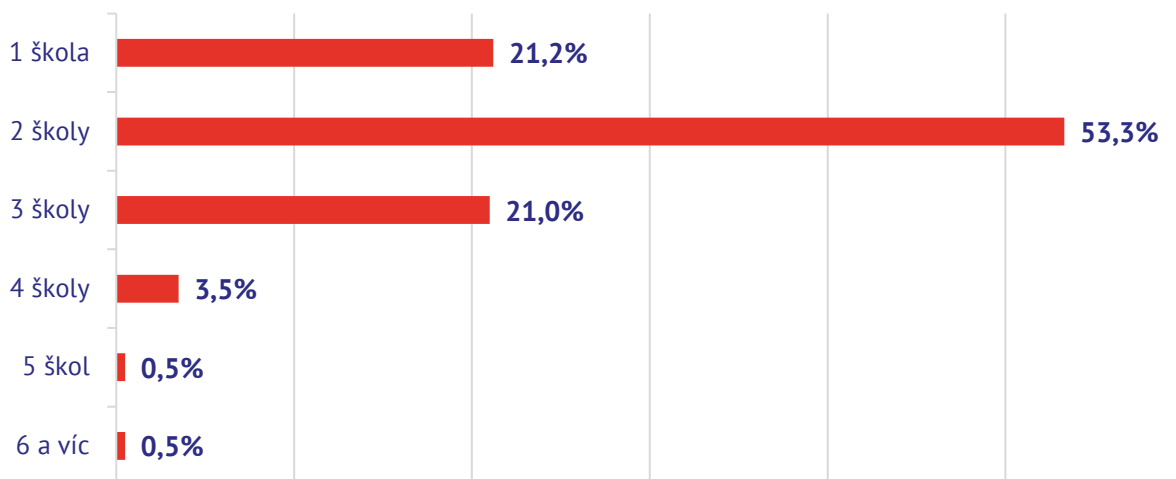
N = 1683

2,2 % respondentů pak prozatím vůbec neví, na jaké školy si podá přihlášky. Oproti červnu 2019, kdy Než zazvoní testovalo letošní deváťáky ještě jako žáky osmých tříd, narostl podíl těch, kteří si jsou již svým dalším pokračováním jisti, naopak téměř o 14 % poklesl podíl dotazovaných, kteří ještě vůbec nevěděli, jakým směrem se chtějí ubírat. Většina rozhodování o volbě střední školy se odehrává v prvním pololetí deváté tříd, avšak již v osmé třídě už má více než 80 % žáků téměř jasno o tom, co budou chtít dělat po dokončení základní školy.

3) Mezi jakým počtem škol se rozhoduješ?

N = 1683

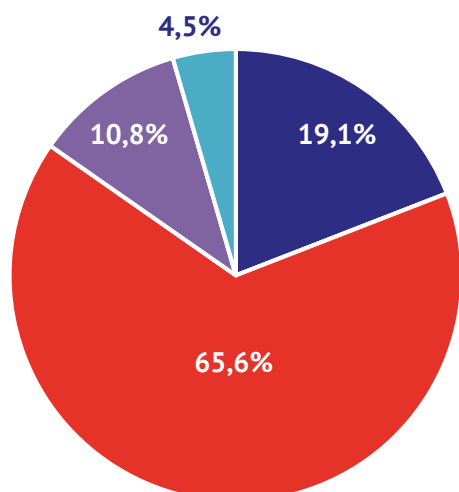

Deváťáci mají nejčastěji vybrány dvě školy (53,3 %), na které podají své přihlášky. Čtvrtina dotazovaných pak stále zvažuje více jak 2 školy. Více než pětina dotazovaných (21,2 %) pak má zájem pouze o jednu školu, na kterou mají v plánu podat přihlášku.

Deváťáci si v 65,6 % případů podají přihlášky jen na maturitní obory, naopak 19,1 % respondentů má v plánu podat přihlášku přímo na učiliště. Pouze 10,8 % deváťáků chce podat jednu přihlášku na učební obor a jednu na maturitní obor. Potvrzuje se tak zjištění z našeho loňského průzkumu – **učební obory nejsou ve většině případů záchrannou variantou, kdyby respondentům nevyšly přijímací zkoušky na maturitní obory.** Deváťáci tak chodí na učební obory cíleně, ať již kvůli zájmu o řemeslo či z důvodu nižší obtížnosti.

4) Chceš si podat přihlášky na učební nebo maturitní obory?

N = 1683

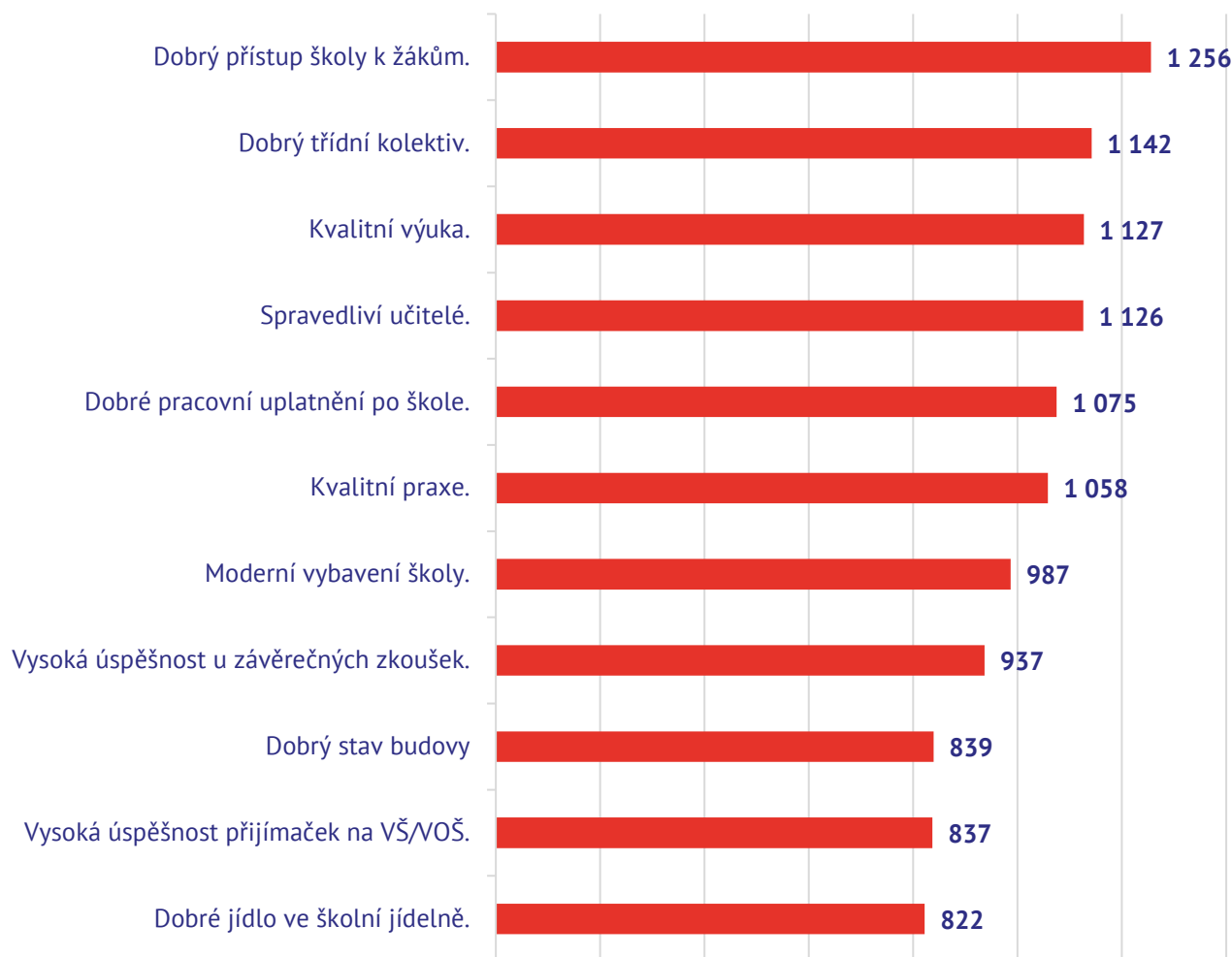
- a. Chci si podat přihlášky jen na učební obory.
- b. Chci si podat přihlášky jen na maturitní obory.
- c. Podám si jednu přihlášku na maturitní a jednu na učební obor.
- d. Ještě nevím.

Podle deváťáků je nejdůležitější kvalitou školy, která by je oslovila, především **dobry přístup k žákům** – ten je důležitý pro více než **1200** z nich. Současne však na škole hledají především **dobry třídní kolektiv, kvalitní výuku a spravedlivé učitele. Moderní vybavení, úspěšnost u závěrečných zkoušek nebo u přijímacích zkoušek** jsou pro deváťáky taktéž důležité, avšak **nejsou zcela nezbytné**.

5) Co by tě na škole nejvíce oslovilo?

N = 1683

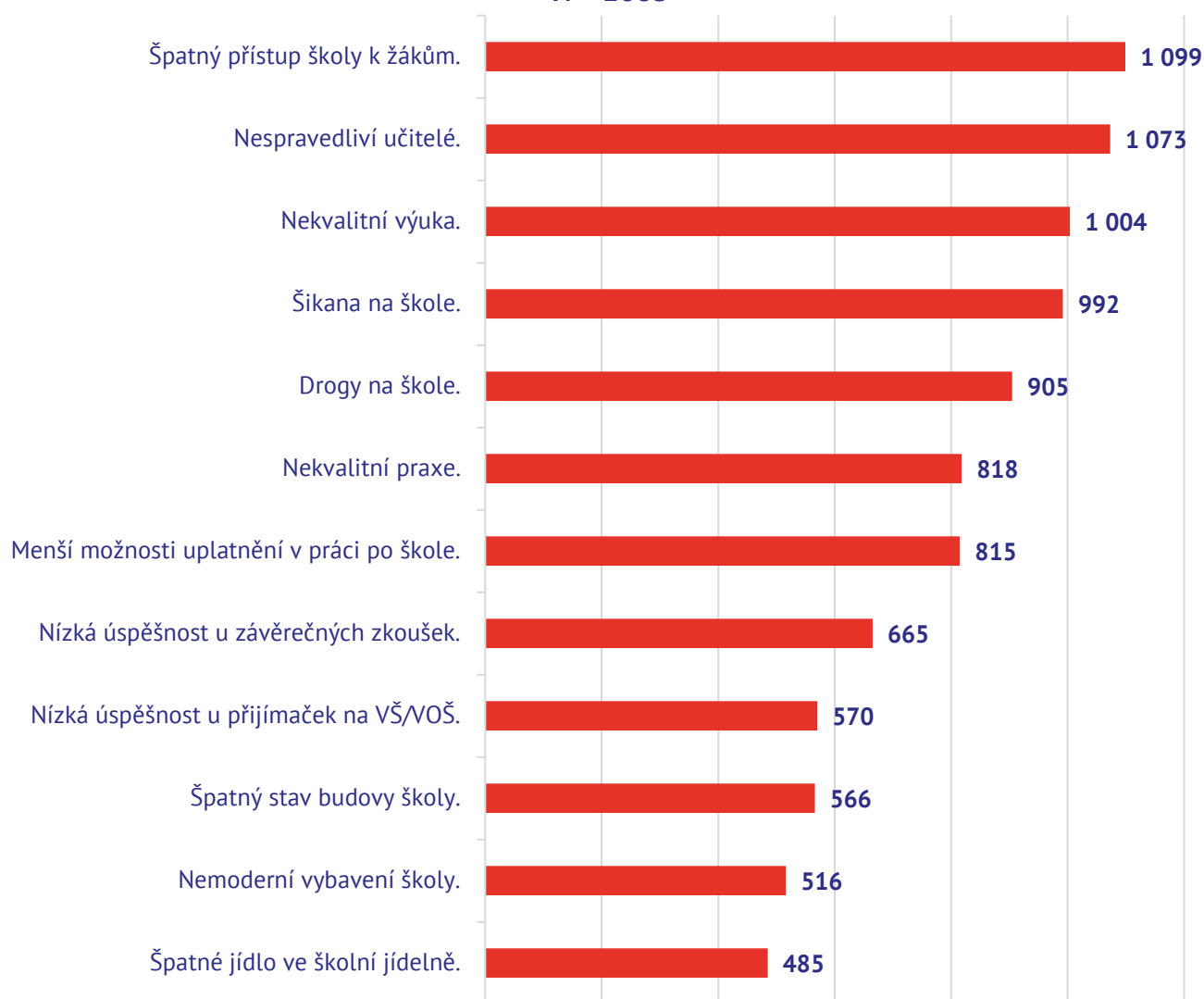

* Žáci měli za úkol vybrat maximálně 3 nejdůležitější položky z nabízených možností.

Přístup k žákům hraje roli také v otázce, co by žáky od školy s velkou pravděpodobností odradilo. Téměř **1100 žáků by taktéž odradilo, kdyby škola neměla k žákům vstřícný přístup**. Za závažný důvod k tomu, aby na školu nepodali přihlášku považují žáci také **nespravedlivé učitele a nekvalitní výuku**. Až na čtvrtém místě je pak šikana a na pátém drogy na škole. Důvody, které školu spíše nediskvalifikují z rozhodování jsou **naopak špatné jídlo v jídelně, špatný stav budovy nebo nemoderní vybavení**. Žákům **nevadí ani nízká úspěšnost u závěrečných zkoušek nebo u přijímaček na VŠ**.

6) Co by tě od školy odradilo?

N = 1683

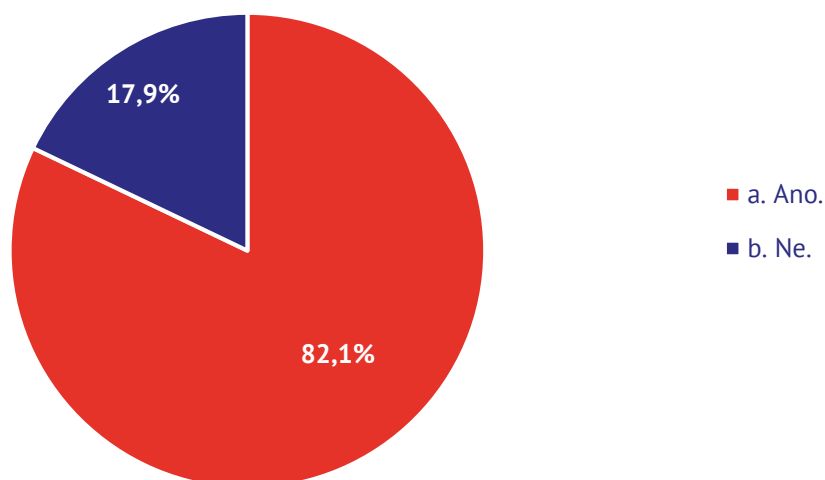
* Žáci měli za úkol vybrat maximálně 3 nejdůležitější položky z nabízených možností.

Dny otevřených dveří

Dny otevřených dveří představují v náborových aktivitách školy jednu z největších výzev, na alespoň jednu návštěvu DOD dle našeho průzkumu vyrazilo **82,1 % dotázaných**.

7) Byl/a jsi už na dnu otevřených dveří nějaké střední školy?

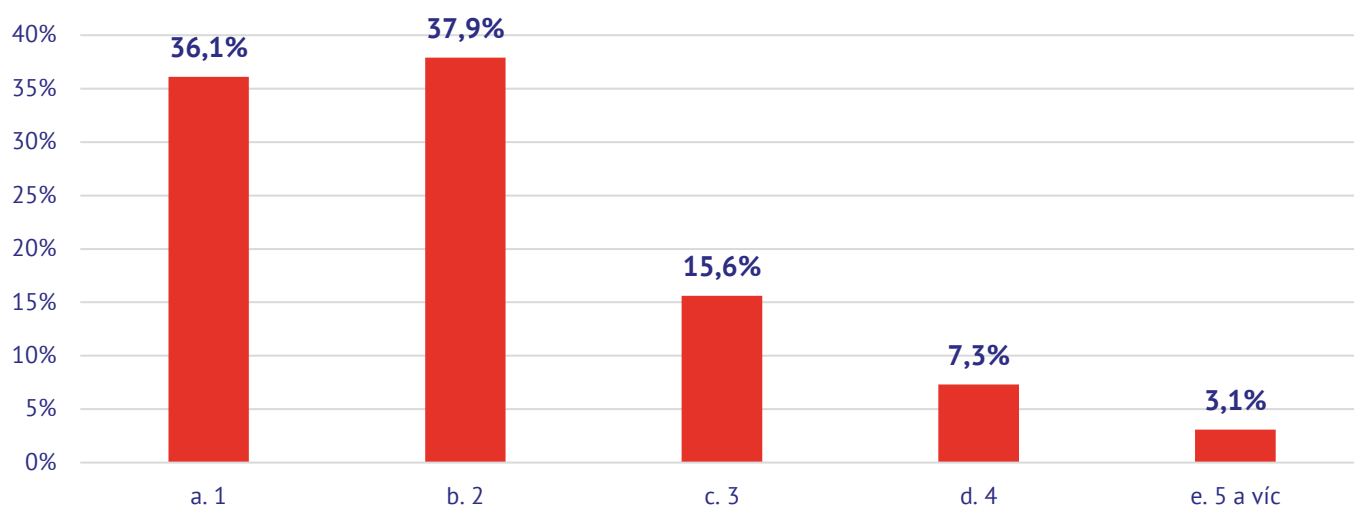
N = 1683

Těch, kteří dny otevřených dveří navštívili, jsme se ptali i na kolika dnech otevřených dveří byli. 36,1 % dotazovaných bylo pouze na jednom den otevřených dveří. **Nejvíce (37,9 %) žáků navštívilo 2 dny** otevřených dveří. **Dva a více dnů otevřených dveří navštívilo 63,9 % dotazovaných žáků**. Dny otevřených dveří jsou pro střední školy také jednou z největších příležitostí, jak navázat kontakt se zájemci o studium, který vydrží nejen do přihlášky, ale i podání zápisového lístku a usednutí žáků do lavic. Proto by si na ně školy měly dát velký pozor a udělat z nich nezapomenutelné zážitky.

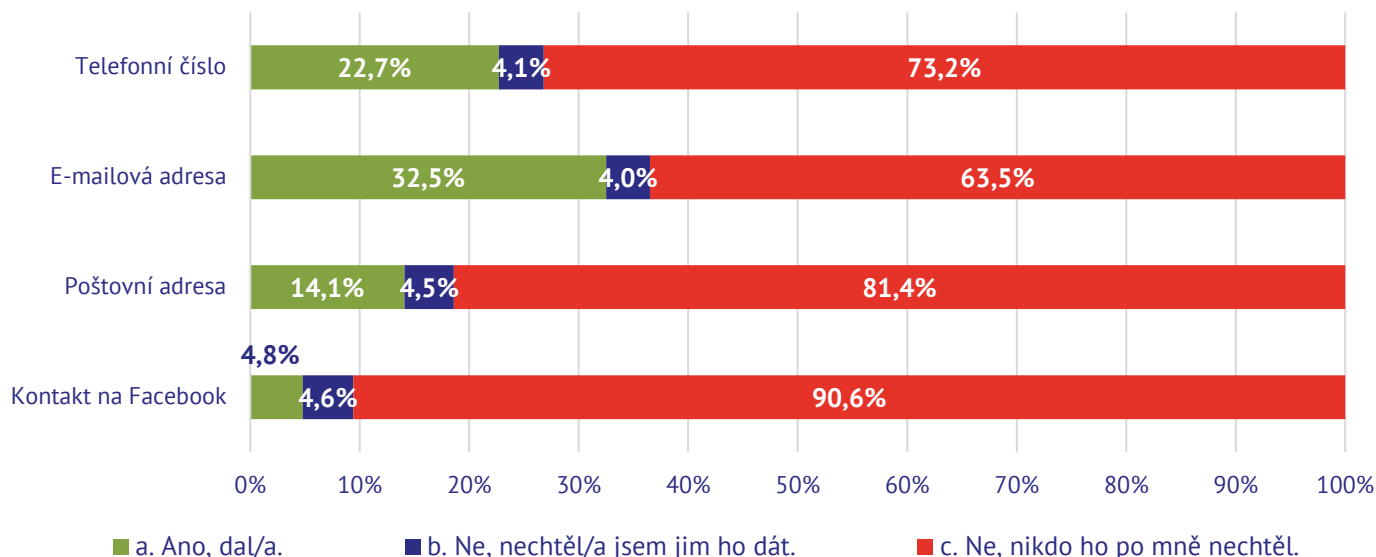
8) Na kolika dnech otevřených dveří jsi letos byl/a?

N = 1382

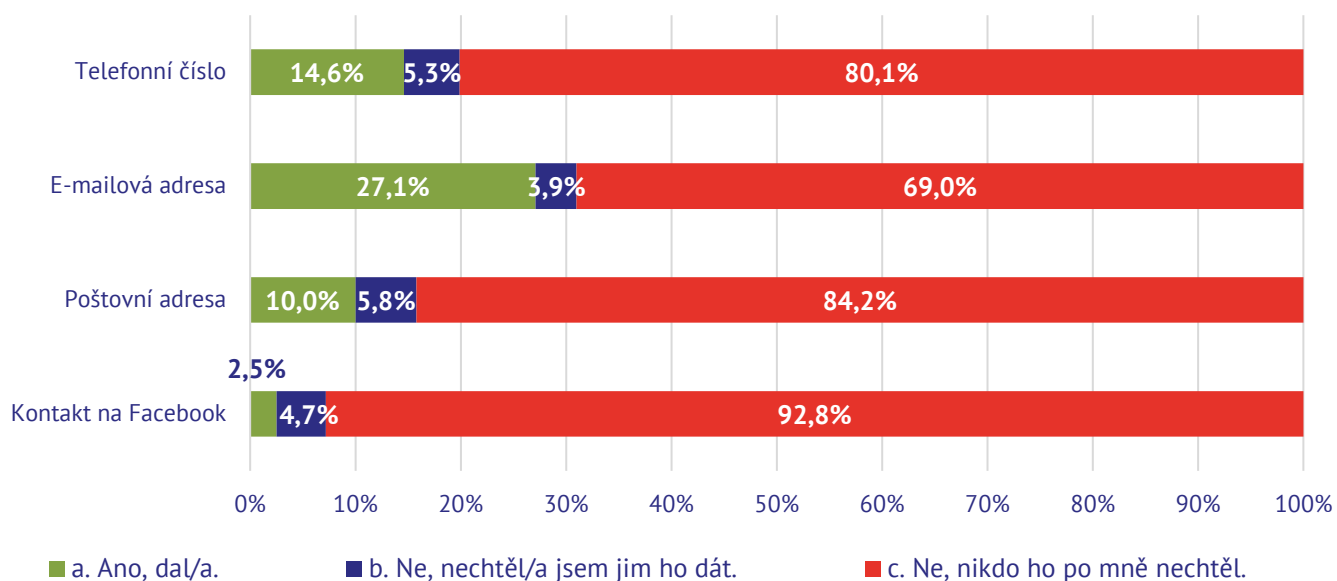
Dny otevřených dveří jsou také ideální příležitostí pro sebrání kontaktních informací uchazečů – a to jak telefonního čísla, tak i e-mailové adresy či facebookového profilu. Z výsledků průzkumu však vychází, že většina středních škol se o navázání dlouhodobějšího vztahu se zájemci o studium začíná snažit.

**9) Dal/a jsi škole, kde jsi byl/a na dni otevřených dveří, kontakt na sebe?
leden 2020**

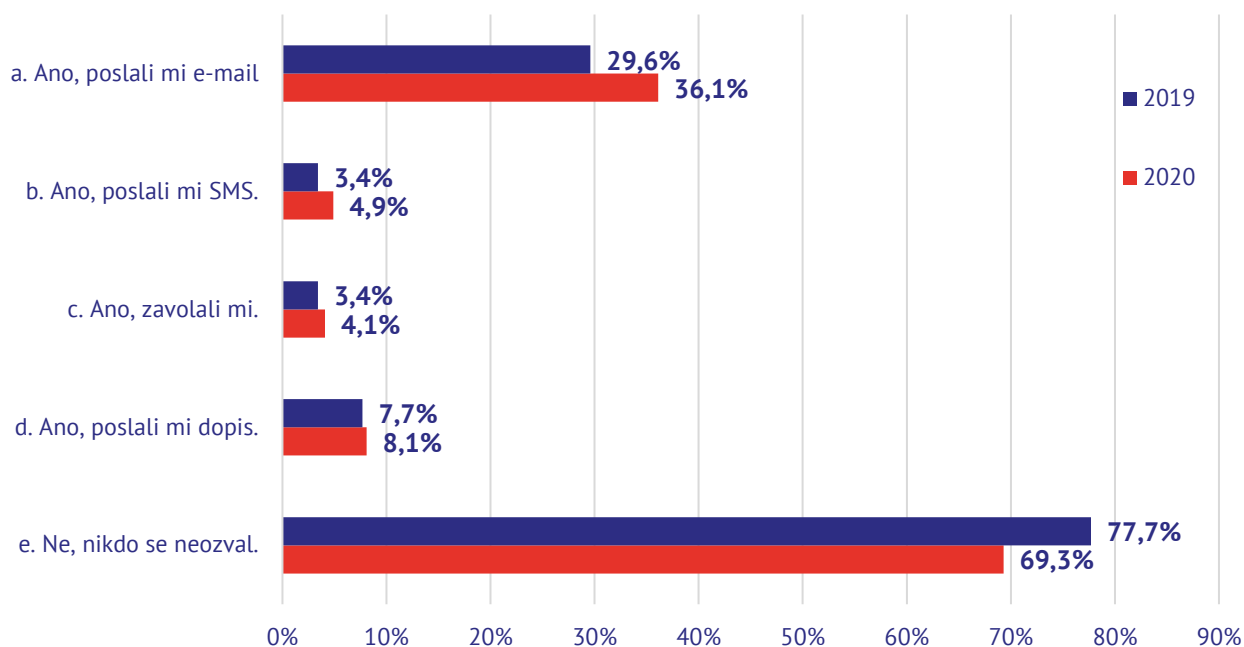
Dotazovaní devátáci byli v minulém roce vyzváni k přenechání telefonního čísla pouze v 19,9 % případů, z toho 14,6 % respondentů bylo ochotných telefonní číslo dát. Letos byli vyzváni k předání kontaktu v **22,8 % případů. Nejčastěji však byli žáci požádáni o e-mailovou adresu, a to v 36,5 % případů, kdy pouze 4 % z nich žádost odmítlo.** E-mailová adresa je tak nejen nejčastěji požadovaným kontaktem, ale má také nejvyšší míru úspěšnosti jeho získání.

**10) Dal/a jsi škole, kde jsi byl/a na dni otevřených dveří, kontakt na sebe?
leden 2019**

Všechny snahy o sběr kontaktů jsou však promarněny, v případě, že škola kontakt pouze zaznamená a dále s ním již nepracuje. Žáků, kteří odpověděli na předchozí dvě otázky alespoň jednou ano, jsem se nadále ptali, zda je již někdo po dni otevřených dveří kontaktoval. I v této oblasti se školy oproti loňskému roku zlepšily, zatímco v lednu 2019 pouze 29,6 % žáků dostalo do své schránky e-mail od školy, **letos to bylo již v 36,1 % případů. Naopak 69,3 % devátákům se již nikdo ze školy, kde byli na dnu otevřených dveří, letos neozval – v lednu 2019 tomu pak bylo dokonce v 77,7 % případů.** I přestože se školy poměrně lepší, měli by si dát pozor, když už si dají tu práci a zapisují kontakty na návštěvníky, měli by je taky použít – nejde jen o promarněnou příležitost, ale i o to, že návštěvníci nějakou zprávu od školy očekávají, když jí dají své kontaktní údaje.

11) Kontaktoval tě někdo ze škol, kde jsi byl/a na dni otevřených dveří? srovnání leden 2019/leden 2020

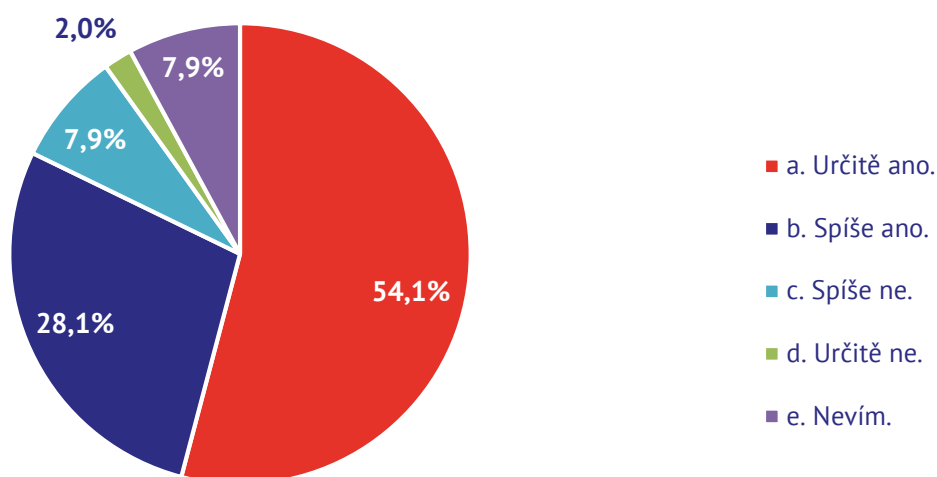

Návštěva DOD ale ještě neznamená, že uchazeč podá opravdu přihlášku. A podání přihlášky pak pro školu znamená ve většině případů pouze 50% pravděpodobnost podání zápisového lístku. Udržování zájmu uchazeče pomocí follow-up aktivit se vyplácí – **dnem otevřených dveří, ba ani přihláškou, náborový proces totiž nekončí.**

Již výše zmíněný „follow-up“ jsou aktivity, které následují po nějaké významné akci, a mají za úkol udržet kontakt s návštěvníky dané akce. V případě školského prostředí je to typicky den otevřených dveří, podání přihlášky či účast na přijímacích zkouškách. Jedním ze způsobů follow-up může být i podávání informací o přijímacím řízení. **Dotazovaní devátáci v 82,2 % případech uvedli, že by měli zájem ze škol dostávat zprávy a novinky nejen o přijímacím řízení.** O průběžné informování nemá zájem jen 9,9 % dotazovaných žáků.

12) Zajímalo by tě dostávat ze škol, o kterých uvažuješ, novinky a informace o přijímacím řízení?

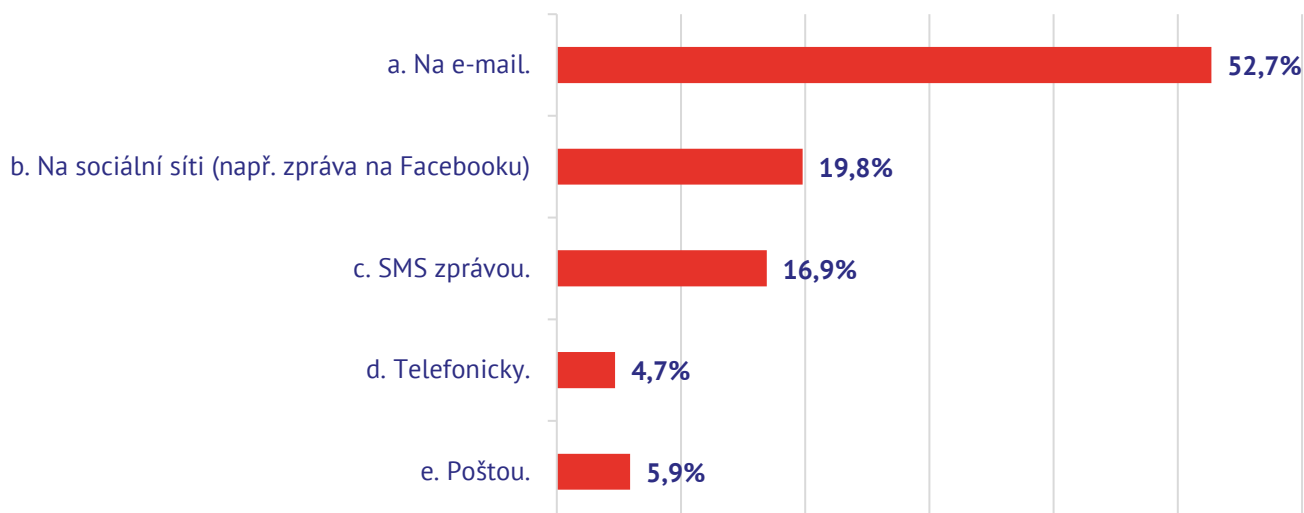
N = 1683

Více než polovině devátáků (52,7 %) by vyhovovalo dostávat zprávy o přijímacím řízení ze škol mailem. Informace by však v 19,8 % případů také chtěli dostávat zprávami na Facebooku a 16,9 % dotazovaných by ocenilo SMS zprávy.

13) Jakým způsobem bys informace či novinky nejraději dostával/a?

N = 1683

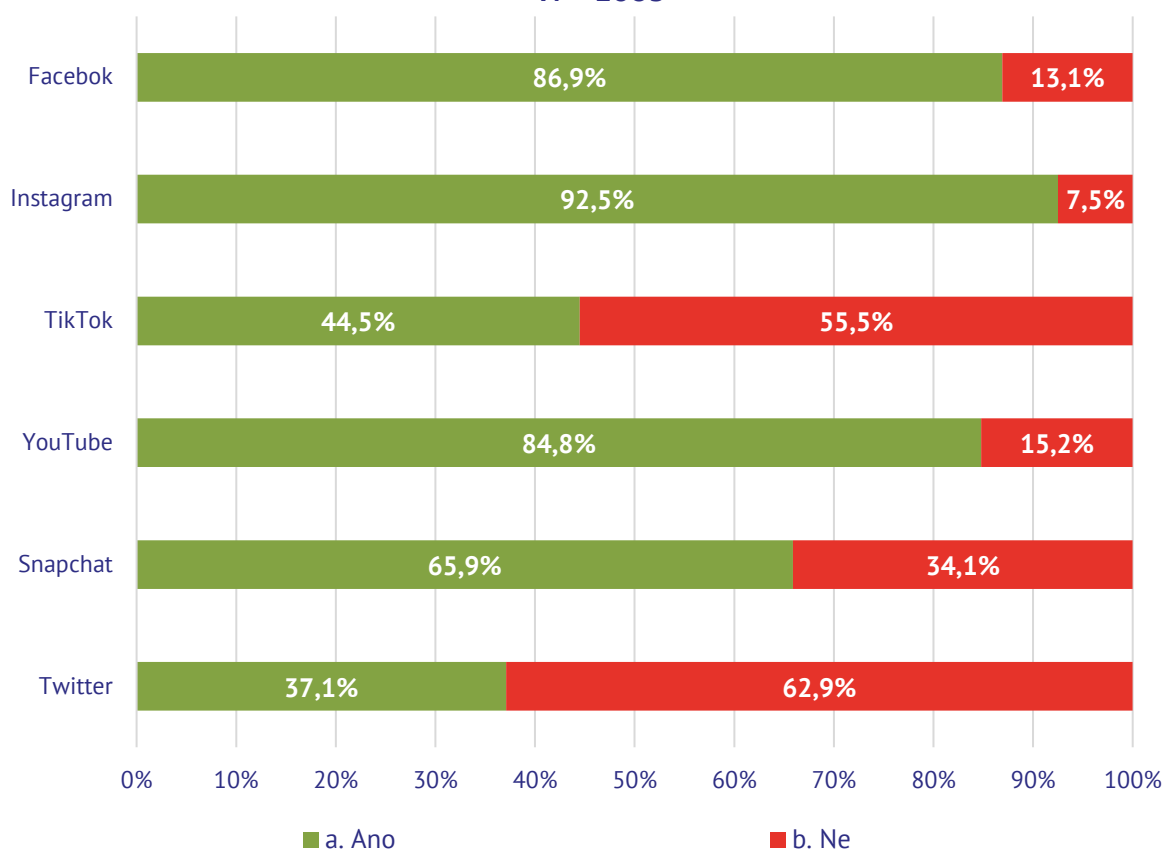

Aktivita na sociálních sítích

Žáci devátých tříd jsou na sociálních sítích poměrně aktivní. **Nejpoužívanější sociální sítí pro ně již není Facebook, ale Instagram, na kterém má profil 92,5 % respondentů.** Instagram je mobilní aplikací ke sdílení především fotek, ale i videí či ke komunikaci s ostatními uživateli. Facebook, který měl dříve dominantní roli, využívá nyní 86,9 % dotazovaných. Na **YouTube je aktivních 84,8 % devátáků**, kteří zde sledují hudební videa či své oblíbené influencery. Na vzestup je také sociální sítí **TikTok**, která umožňuje nahrávání a sdílení krátkých videí, **využívá ji 44,5 % respondentů.** Školy by na sociálních sítích (a především Instagramu) neměly chybět – jedná se o velice efektivní a levný nástroj pro propagaci a komunikaci s žáky i uchazeči.

14) Máš profil na některé z následujících sociálních sítí?

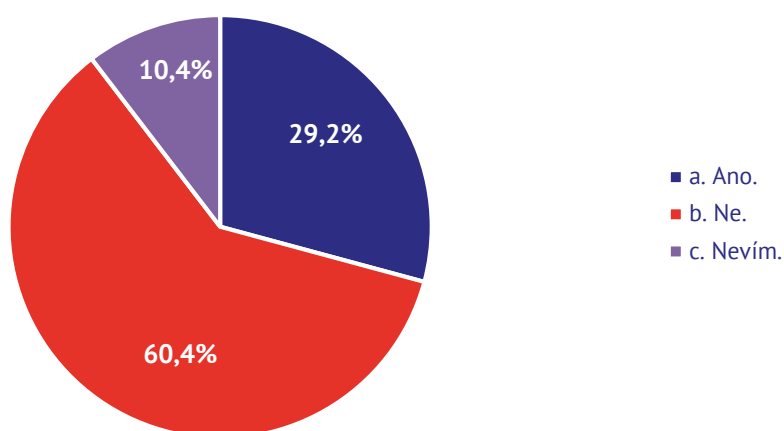
N = 1683

Přestože již většina středních škol má na některé ze sociálních sítí profil, jejich **profily sleduje pouze 29,2 % dotazovaných**. V doplňující otevřené otázce jsme se také ptali na to, jaké jsou hlavní důvody, proč žáci stránku své vybrané školy nesledují. Dominovaly především odpovědi, které ukazovaly na to, že **devátáci buď vůbec neví, že jejich vybraná škola má na Facebooku či Instagramu profil, nebo se ji ani nenamáhali hledat**. Školy by neměly očekávat, že si je jejich žáci najdou na sociálních sítích sami – pokud se snaží spravovat své stránky na sociální síti, **měly by dbát také na její správnou propagaci**.

15) Sleduješ střední školu, o kterou máš NEJVĚTŠÍ zájem, na některé ze sociálních sítí (Instagram, Facebook,...)?

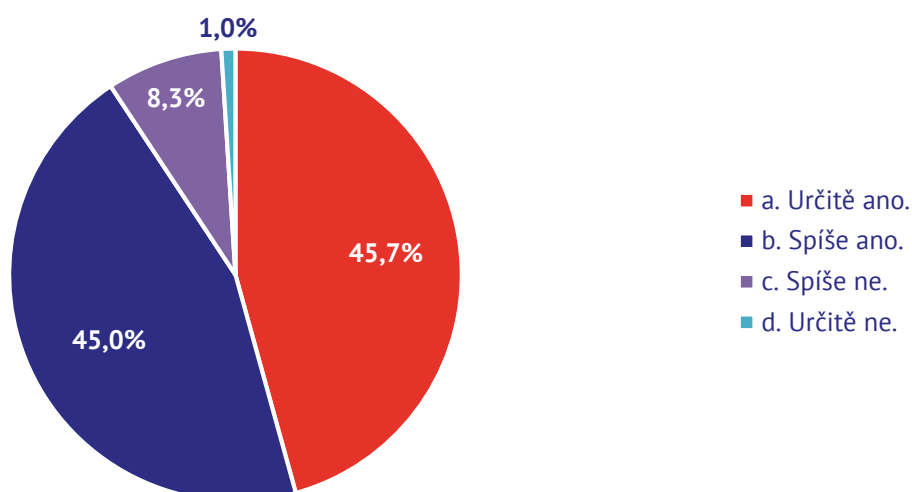
N = 1683

Pokud již devátáci stránku školy na sociální síti sledují, oceňují obsah, který škola na sociální síť vkládá. Pro **90,7 % žáků jsou informace a obsah**, které jejich vybraná střední škola sdílí na sociální síti, **zajímavé**.

16) Jsou informace a obsah, které tvá vybraná střední škola na sociálních sítích sdílí, pro tebe zajímavé?

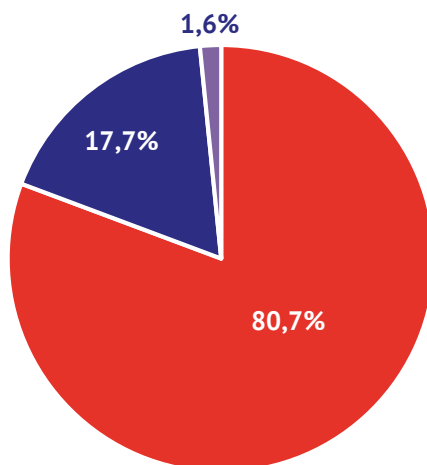
N = 1683

Žáci devátých škol nejsou pouze zběhlými uživateli sociálních sítí, ale mají nadání i pro moderní technologie a velice často je využívají. Zatímco průměrný dospělý Čech využívá k přístupu na webové stránky primárně notebook či stolní počítač, **devětáci v 80 % případů na internetu surfují na chytrém telefonu**. Notebook či PC používají pouze v 17,7 % případů, tablet pak v 1,6 % případů.

17) Kde nejčastěji surfuješ po internetu?

N = 1683

■ a. Na mobilním telefonu. ■ b. Na notebooku/stolním PC. ■ c. Na tabletu.

Další informace a pomoc s kampaní pro přijímací řízení

Neváhejte se na nás obrátit pro další informace o chování a rozhodování žáků osmých a devátých tříd, nebo pokud máte zájem o pomoc s marketingem a kampaněmi zaměřenými na získání většího počtu uchazečů a následně studentů ve vaší škole.

Navštivte náš web, kde najdete další studie. Pro informace o školení a termíny nejbližších školení se podívejte na www.nezzazvoni.cz/skoleni/.

Kontakt

info@nezzazvoni.cz

www.nezzazvoni.cz

O nás

Než zazvoní pomáhá ředitelům a dalším vedoucím pracovníkům základních a středních škol. Věnujeme se výzkumům a aplikaci marketingových poznatků do prostředí škol. Pomáháme s marketingem. **Od roku 2011 jsme proškoliili a pomohli 1032 pracovníků z více 468 základních a středních škol.**

